

Maarsbergen (1)

Zie ook: www.historischehuizen.nl door Herman Postema.

I

Jan NN, tr. NN

Uit dit huw.:

1. Elis Jansz, volgt II
2. Thonis Jansz
3. Metgen (Jans?), tr. Wulfert Stevensz
4. Burchien (Jans?), tr. Jan Jansen

II

Elis Jansen, geb. ca. 1600, tr. na 1645 Huijbertje Hendricks, wed. Rijck Jansz Steenbeek en eerder van Peter Helmertsz, won. op de Ringelpoel onder Woudenberg

In 1599 is Peter Helmertsz pachter van de Ringelpoel (Oudschildgeld Woudenberg nr. 84).

Gijsbert Helmertsz op....stierf, nalatend Adriana Thonisdz [merk] zijn weduwe en zijn broers en zusters oft hun kind als erfgenamen; Adriana is geassisteerd door haar zoon Roeloff Willems en accordeert met: Henrick Helmertsz, Henrick Fransz, Helmert Fransz, Willem Fransz, voor henzelf en hun huisvrouwen, Harman Thysz [tekent: Jan Thyss], Cornelis Arisz [er tekent: Reyertge huisvrouw van Cornelis Ariss], Gerrit Albertsz en Peter Cornelisz als gehuwd met hun huisvrouwen; Jannichje Helmertsdr, weduwe Jacob Arisz met Henrick Helmerts haar broer voor haarzelf en voor haar kinderen; Ryck Jansz x Hubertgen Henrickx uyt naam van de onmondige kinderen van zaliger Peter Helmerts, Hubertgen's vorige man; Roeloff Willemsz en Jan Thoenisz als gehuwd met hun huisvrouwen; Aeltje Peters weduwe van Willem Jansz voor haar onmondige kinderen bij Willem Jacobsz en Willem Jansz haer twee overleden mans; Henrick Fransz en Helmert Fransz bloedmombers van de onmondige kinderen van Engel Jansz x Jannichge Fransdr; Helmert Hubertsz voor hemzelf en vervangende broers en zusters, kinderen van Hubert Helmertsz, allen erfgenamen van zaliger Gysbert Helmerts; gedaan op het erf Ronselaer in Woudenberg; ongedeeld blijft 1/4 van Huyckhorst (De Glind, Barneveld) en de helft van 6 1/2 m op Eckeris (Woudenberg). De weduwe koopt de erfgenamen uit voor 525,-. Teken en ook: Frans van Tryest en Jan Breeckell. (Notarieel Amersfoort AT002b007; 06-04-1620).

Jan Jacobsz, ca. 50 jaar oud, won. Woudenberg; Elis Jansz, ca. 30 jaar oud, won. Maarsbergen; Evert Henricxsz, ca. 36 jaar oud, verklaren dat zij ten huize van Evert Henricxsz waren. Daar had nu zaliger Jan Jansz Haerman, ca. 40 jaar oud, gezegd dat na zijn overlijden de schuld van 225 gulden die zijn zwager en zuster Jan Gijsbertsz Cnopper en Jannitge Jans bij hem hadden, zou worden kwijtgescholden. In een onafgemaakte, doorgehaald akte staat dat zij d.d. 18-08-1630 ten huize van Jan Jansz Haermen, won. Maarsbergen, zijn geweest. Het huis was geïnfecteerd door de pest. Jan Jansz Haerman was toen nog gezond. Henrick Henricxsz, genaamd Ooster(?), was ook gevraagd, maar niet gekomen. (Dorpsgerecht Leusden 1049, fol. 101vo-102vo; 15-10-1630).

Uit dit huw.:

1. Jan Eliz, volgt III

III

Jan Eliz, ov. Maarsbergen ca. 1657, tr. Gijsbertje Peters, ov. Maarsbergen ca. 1672, mogelijk dochter van Peter Cornelisz van Overeem.

Let op. In sommige akten wordt hij Jan Cornelissen genoemd.

Rechtszaak tussen Jan Egbertsen contra Jan Elissen over levering van twee eenden. (Recht. Arch. Scherpenzeel, inv.nr. 1, fol. 26; 11-02-1628).

Thonis Jansen en Wulfert Stevensen x Metgen, ooms en mombers van de dochter van zaliger Jan Jansen x Burchien. Jan Elissen doet zijn momberschap over aan zijn oom Thonis Jansen. (Recht. Arch. Scherpenzeel, inv.nr. 1, fol. 27; 07-07-1628).

Rechtszaak tussen Jan Egbertsz contra Jan Eliz uit Maarsbergen, betreffende huur. (Recht. Arch. Scherpenzeel, inv.nr. 1, fol. 37vo; 13-12-1630).

Jan Elijsz genoemd als gerechtsman van Maarsbergen (Dorpsgerecht Leusden 1049, fol. 117-117vo; 21-08-1632 en, fol. 222-222vo; 08-09-1643).

Rechtzaak tussen Jan Egberts contra Jan Elissen uit Maarsbergen met als borg Willem Jansz (halfbroer: Aeltje Peter Helmertsdr, van Woudenberg, tr. (1) Leusden en Hoogland (gerecht) 08-03-1616 Willem Jansz, van Leusden, tr. (2) Willem Jacobsz) over restbetaling van 100 gulden wegens uitkoop van de boedel op Maarsbergen. (Recht. Arch. Scherpenzeel, inv.nr. 2, fol. 55-56v; 19-11-1636 en 18-12-1636).

Rechtzaak tussen Reijer Jacobsen namens zijn broer Sander Jacobsen contra Jan Elisz uit Maarsbergen met als borg zijn zwager Willem Jansz, betreffende betaling van 19 gulden loon. (Recht. Arch. Scherpenzeel, inv.nr. 2, fol. 68-69; 12-11-1637).

Jan Eliss tot Meersbergen voor hemzelf en als man en voogd van Ghijsbertgen Peters sijn huijsvrouw constitueert Schalkwijk (HUA, Hof van Utrecht, inv.nr. 330-1; 18-05-1639).

Peter van Geneseus stelt zich borg voor drie jaar achterstallige pacht van zijn schoonvader Goordt van Isendoorn van zijn erf te Maarsbergen en door Jan Jacobsz d.d. 15-07-1639 gekocht.

Ondertekend door Pater van Gnijsius. (Dorpsgerecht Leusden 1049, fol. 175vo; 09-09-1639).

Goordt van Isendoorn en zijn vrouw Maijnsen van Waijenburch verkopen aan Jan Elisz de gebouwen van een boerderij zonder grond. Laatst gebruikt door de verkopers, daarvoor door Peter Cornelis Arisz (Dorpsgerecht Leusden 1049, fol. 176; 08-10-1639).

In 1645 wordt Jan Elisz te Maarsbergen bij dode van zijn stiefvader Rijk Jansz van Steenbeek beleend met 1 mud land in Vakenkamp in Hoogland (Rep. Op de lenen van de hofstede Lutlike Weede, Kort, blz. 226; 08-06-1645).

Rechtzaak van Roelof Willemsen, Jan Elissen en Helmert Thijssen, ooms en mombers van de twee onmondige kinderen van Willem Jansen x zaliger Hendrickgen Peters, met als borgen Mor Morren en Elbert Jansen. (Recht. Arch. Scherpenzeel, inv.nr. 1, fol. 115v; 15-10-1650). (Willem Jansz Peeten/Druijff, geb. ca. 1610, ov. Scherpenzeel 18-11-1673, tr. Hendrickje Peters).

Lambert Hendricks won op Nieuwenhuijsen contra Jan Cornelis, won. Maarsbergen. (HUA, Hof van Utrecht 328-12; 17-05-1651).

1656/1666 wordt Gijsbertje Peters, wed. Jan Elisz, genoemd als bruikster van 8 morgen 160 roeden land te Maarsbergen van dhr. de Mareez. (HUA, arch.nr. 216, inv.nr. 18-5).

In 1656 wordt Jan Cornelisz nog te Maarsbergen genoemd in de volgende acte. De bruikers en pachters van goederen en landerijen ressorteren onder Maarsbergen en hebben behoord aan de abdy van Bern, constitueren Petrus Tucker, notaris voor het Hof van Utrecht, Jan Willems van Woudenberg en Ludolph de With, procureur voor het Hof van Utrecht, om de penningen te arresteren die onder de weduwe van Gerrit Croese berusten teneinde daaraan hun conform de memorie van Dirck Matheuss competerende kortingen te verhalen, respectievelyk om een proces te voeren in deze zaak. Het gaat om Willem Jansen Knoppert, Adriaen Jansz, zoon van Jan Hendricksz Valckenengh, Steven Thoniss, zoon van Thonis Stevenss, Gerrit Saren, Jan Janss, Arris Cornelissen, zoon en erfgenaam van Cornelis Geurtsen, Jan Woutersen, Marrichgen Wouters, wed. Luman Wouters, Beatrix Huyberts, wed. Jan Thoniss, Cornelis Gijsbertss, Elis Thijssen, de wed. van Elis Meliss, Evert Jansz, Jan Cornelissen, Evert Gijsbertsen die gehuwd is met de dochter van Dirck Gijsbertss, Jan Adriaensz, zoon en erfgenaam van Adriaen Jansz Knopper. (HUA, Not. Arch., inv.nr. U034a003; 08-06-1656).

In 1666 wordt Jan Jansz te de Bild ook voor Cornelis, Aris en Jacob, zijn broers en Hilletje, Petertje en Heiltje, zijn zusters, bij dode van Jan Cornelisz zijn vader beleend met een mud land in Vakenkamp in Hoogland (Rep. Op de lenen van de hofstede Lutlike Weede, Kort, blz. 226; 23-12-1666).

In 1671 wordt Jan Jansz te de Bildt ook voor zijn broers en zusters met ledige hand beleend met een mud land in Vakenkamp in Hoogland (Rep. Op de lenen van de hofstede Lutlike Weede, Kort, blz. 226; 14-04-1671).

In 1675 vindt boedelscheiding plaats van de nalatenschap van Jan Elissen en Ghysbertgen Peters. Het gaat om Sander Arrissen van Twiller, wed. Hilligje Jans, won. Scherpenzeel, en zijn onmondige kinderen, Petertgen Jans, wed. Claes Willemsz, won. De Bilt, en haar onmondige kinderen, de onmondige kinderen van Cornelis Jans, de onmondige kinderen van Heyltgen Jans, met hun voogd Jacob Willemsz, won. Scherpenzeel, Jan Janss en Jacob Janss. Tevens procuratie op Hendrick van Haften te Deil om voor het gerecht van Deil landen en boomgaard te transporteren aan Jan en Jacob Janss. (HUA, Not. Arch., inv.nr. U075a001; 06-03-1675).

In het oudschildgeld van Maarsbergen wordt Jan Elissen genoemd als pachter.

In 1683 wordt Jacob Jansz, te Maarsbergen bij dode van zijn broer Jan Jansz beleend met 1 mud land te Vakenkamp met de grove en smale tienden in Hoogland. (Rep. Op de lenen van de hofstede Lutlike Weede, Kort, blz. 226; 14-12-1683).

Uit dit huw.:

1. Jan Jansz van Meersbergen, ov. De Bilt 1675/1683.

2. Heijltje Jans, won. Vlastuin, ov. Scherpenzeel 1669/1675, tr. (1) Cornelis Jansz van Vlastuin, zn. van Jan Gijsbertsz en Giertgen Jansen, tr. (2) Scherpenzeel 22-02-1663 Mor Gijsbertsen van 't Broeck, ov. 25-09-1673, zn. van Gijsbert Jan Saren en Jantje Gijsberts
3. Hillichgen Jans, ov. voor 1675, tr. Sander Arisz van 't Willer, won. Scherpenzeel, zn. van Arris Jansz en Jannetje Cornelis
4. Jacob Jansz, geb. Maarsbergen, ov. Maarsbergen, begr. Doorn tussen 6 en 13-02-1707, tr. Doorn 12-04-1674 Gerrigje Jans van 't Broeck, wed. Evert Cornelisz Haxfoort
Huwelijkse voorwaarden tussen Jacob Jansz., j.m. van Maarsbergen, geassisteerd met Evert Jansz. van Maarsbergen en Gerrigje Jans, weduwe van Evert Cornelis Haxfoort, won. Woudenberg. (EA, Not. Arch., inv.nr. AT015b005; 20-03-1674).
5. Petertje Jans, tr. Claes Willemsz de Goijer, ov. voor 1675
Agatha van Leeuwen, wed. Beernt van Eck, protesteert tegen het niet accepteren door Claes Willemsz, won. De Bilt, van geld, dat hem by vonnis is toegewezen en tegen de weigering zich borg te stellen voor appèl. (HUA, Not. Arch., inv.nr. U089a001; 27-07-1670).
6. Aris Jansz, ov. voor 1674, tr. Hendrickje Buijsen Schimmel, won. Ooievaarshorst
Uit dit huw.:
1. Jannigje Erris, tr. Leusden (gerecht) 16-11-1694 Gerrit Saren (Kleinveld), won. Leusden
7. Evert Jansz, geb. ca. 1637, ov. co. 1698, tr. Trijntje Everts, won. Maarsbergen, geb. ca. 1625, (mogelijk) dr. v. Evert Gerritsz en Mechteltje Cruijven
Genomineerde buurmeesters van Maarn: Evert Jansz; Peter Meusz; Lambert Jansz; Jan Thonisz. (Dorpsgerecht Leusden 1050, fol. 137vo; 14-05-1668).
Gekozen buurmeesters van Maarn: Evert Jansz; Peter Meusz. (Dorpsgerecht Leusden 1050, fol. 149vo-150; 07-12-1668).
Genoemd in de lijsten met huisgezinnen te Maarsbergen. Er staat dan: Evert Jansen op Kruijvoort, daghuurder, vrouw en drie kleine kinderen. (HUA, arch.nr. 233, inv.nr. 543; 18-05-1675).
Compareerde voordien Gerechte van Doorn Jan Petersz oud ontrent 25 Jaren wonende tot Woudenberg, Trijntgen Everts oud ontrent 50 Jaren huijsvrouw van Evert Jans, ende Jan Jansz oud ontrent 17 Jaren Schaepharder van Jacob Jansz beijde wonende tot Meersbergen, ende verclaerden ten versoecke van Adriaen van Overvest Hovenier opden huijse Meersbergen, Eerstel[ijck] Jan Petersz, dat de Weijman vande Heer van Geeresteyn op voorleden Donderdagh off Vrijdagh hadde gestaen tsijnen huijse, ende aldaer hem alsoeden opentlijck heeft hooren seggen dat de knechts vande heer van Groenewoude hem geseijt hadden, dat sij wouden Jagen doorde koolhoff vanden heer van Meersbergen, ende dat alsdan den hovenier quame om yets te vragen, off soo sij hem konden krijgen, een van haer op een peert soude sitten, die den geseijden hovenier alsdan met een hout soude slaen, Ende sij Trijntgen Everts ende Jan Jansz gesien ende gehoord te hebben op voorleden Vrijdagh des naernoens ontrent ten 3 ofte 4 uren, dat den heer van Groenewoude, geassisteert met den Schout van Woudenberg, Cornelis Brom Weijman van[den] heer van Geersteyn Mr Frans Barbier, Teunis Man, Weijman van gemelte heer van Groenewoude, ende noch eenige van sijn knechts, sijn gecomen met hare gespanne jacht, ontrent den huijse Meersbergen ende dat den heere van Groenewoude, den requirant aldaer siende gaen, tot hem riep, ende den requirant bij hem gecomen sijnde sij getuijgen hebben gesien dat de gemelte heere hem requirant met een stock vol slaeghs op het lijff sloegh, sulcx dat hij requirant genoodsaecht was over de sloot ende van[den] wegh te retireren, dat doen de gemelte heere van Groenewoude noch riep, daer schelm (denoterende den requirant) schrijff dat aen u heer, en hadde ick hem hier, ick soude hem oock van gelijcken doen, ick geeff om een schelm van een Amsterdammer niet, Allet welcke sij getuijgen presenteren t'allen tijden des nood ende v[er]socht sijnde naerder met eede te stercken. (RHC ZOU, arch.nr. 64, inv.nr. 527; 05-09-1675).
Zaak van Samuel de Marees, heer van Maarsbergen, contra Gijsbert Johan van Hardenberg, heer van Groenewoude, c.s. Getuigenverklaringen van Gijsbert Bosch, ca 42 jaar, Willem Aelberts, ca 55 jaar, Evert Jans, ca 44 jaar en Timan Meessen ca 49 jaar. (HUA, Hof van Utrecht, inv.nr. 252-212, letter G; 14-03-1681).
Evert Jansz van Kruijvoort bakkers plaats. Er is later aan toegevoegd: nu Peter Jansz. (EA, arch.nr. 500, inv.nr. 299; 1693).
Eiser Aelbert Thonisz van Voscuijlen contra gedaagde Evert Jansz Cruijvoirt, op Maarsbergen. Aelbert verklaart dat Evert een schapenwei van hem had gehuurd voor 20-12-0 gulden over 1695. Voortgezet op d.d. 11-06-1695. Aelbert had de schapenweide in 1694 voor dit geld verhuurd aan Jan Woutersz, won. Maarsbergen. Later kwam Evert bij hem en zei dat hij de huur had overgenomen van Jan. Uitspraak: Er is

een akkoord tussen Jan Evertsz Koijsman, zoon van de gedaagde Evert Jansz en Aelbert dat hij 11 gulden aan Aelbert zal betalen. (Dorpsgerecht Leusden 1044; 27-03-1695).

In 1698 wordt Evert Jansz Cruijvoort genoemd in het Familiegeld.

Uit dit huw.:

1. Geertje Everts, geb. Maarsbergen ca 1665, tr. Peter Jansz (zie De Brink).
2. Jan Evertsz Koijsman, zie Kleine Bloemheuvel

Maarsbergen (2)

Dirck Meeusen, ov. Maarsbergen 1718/1719, mogelijk zn. van Meus Petersz, tr. Aeltie Arrisdr., ov. voor 1720

Van 1691 – 1718 is Dirk Meeusen en van 1718 – 1723 zijn zijn kinderen pachter van de Bovenplaats onder Maarsbergen.

Het huis van Dirck Meusz is geruïneerd door de oorlog maar door hem weer opgebouwd. (EA, arch.nr. 600, inv.nr. 46 en 180; 1693).

In 1696, 1716 pacht Dirck Meusz een stuk land van 6 morgen met een huis van de vrouwe van Maarsbergen en 3/4 van een stuk land van 8 morgen met een huis. (Oudschildgeld Maarsbergen)

Van 1698-1719 wordt Dirck Meusen genoemd in het Familiegeld. Van 1719-1720 diens erfgenamen.

Geurtje Derks; Reijer Hannisen, getrouwd met Errisjen Derks; Willem Janssen, getrouwd met Cornelisje Derks; Mees Derksen; Evert Petersen, getrouwd met Jannitje Derks; kinderen van Derk Meessen en Aeltje Errisen, gewoond en ov. te Maarbergen. Aan Geurtje en Mees Derksen wordt de boedel toegescheiden, inclusief schulden, tegen betaling van 18 gulden aan ieder van de anderen, totaal 54 gulden. (Notarieel Woudenberg 2461, fol. 37, 37vo, 38; 26-11-1720).

Uit dit huw.:

1. Geurtje Derks, van Maarsbergen, van Garderbroek, tr. Doorn 30-10-1723 Albert Hendriksz, van Amerongen
2. Gijsbertje Dircks, begr. Doorn 12/19-02-1708, tr. Hans Hendrick van Meer
3. Arrisje Dirks, ged. Doorn 04-03-1676, van Maarsbergen, otr. Doorn 05-09-1702 (otr. Woudenberg 10-09-1702, att. naar Doorn) Reijer Hannisen, van 't Hitveld
4. Cornelisje Derks, geb. Maarsbergen, ged. Doorn 20-10-1678, tr. Woudenberg 03-05-1716 Willem Janssen van Blotenburg, smid, zn. van Jan Petersz Blotenburg en Heiltje Overeem
5. Mees Derksen, geb. over de Bergh, ged. Doorn 20-03-1681
6. Jannigje Dirks, otr. Doorn 07-11-1711 Evert Petersen Vermeulen, ged. Doorn 05-12-1686, zn. van Peter Petersz Vermeulen en Ariaantje Gijsberts van Velpen

Samengesteld door:

Henk van Woudenberg,
november 2018